

HIREK

0000

Drágaság és háboru.

A háborunak ezer és ezer, már most is súlyosan érezhető következménye között nem utolsó helyet foglal el az a mérhetetlen drágaság, amely eléggé ki nem fejezhető módon nehezedik az országra, amelynek valódi okait megállapítani és felderíteni eddigelé a legtudósabb nemzetgazdáknak sem sikerült. E szomorú jelenség felett napirendre térni nem lehet, mert ha a sükségleti cikkek hiánya, vagy a pénz vásárló erejének csökkenése okozná ezt az állapotot, úgy még e körülmények valamelyike, vagy mindketteje a drágaság indokálul elfogadható lenne.

Ha azonban végig tekintünk országunkon és mérlegeljük a termés-eredményeket, arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy a sükségleti cikkek hiánya nem okozhatja a drágaságot, mert soha annyi sükségleti cikk nem került a piacra, mint épen ma. Az a feltevés, mintha a pénz vásárló ereje csökkent volna, vagyis a pénz bizonyos mértékben vesztett volna értékéből, szintén nem látszik beigazoltnak, mert a háboru dacára pénzforgalmunk ugyyszólván normálisnak mondható.

A drágaság tulajdonképeni oka tehát nem itt keresendő, hanem a termelők szabad versenyének fékezhetetlenségében, a termelők fegyelmezhetlenségében és abban a közönyben, amelyet tanusítunk a legfőbb cél iránt. Nem elég ugyanis vérünket, fiainkat feláldozni tüzhelyünk biztonságáért, hanem ezenfelül elsőrendű kötelességünk egy másik nagy cél érdekében is áldozatokat hoznunk. Ez a másik nagy cél nem egyéb, mint országunk gazdasági jólétének megóvása, biztosítása, vagyis az arra való törekvés, hogy a házában minden rendű és rangú polgára a háboru súlyos gazdasági válságából megóvassék. Ha ezt a nagy célt mellőzzük, nem állunk a reánk váró feladatok magaslátán, nem leszünk képesek az eredményt biztosítani.

Annak a törekvésnek kell uralni egész valónkat, hogy a gazdasági válságtól az ország lakosságát, amelynek jólététől és teljesítő képességétől a háboru kimenetele függ, minden eszközzel biztosítsuk; arra kellene tehát törekedni, hogy a háboru állapot dacára a lakosság megéllhetését lehetővé tegyük, jólétét megóvjuk, nem pedig hogy az elsőrendű sükségleti cikkek lehetetlen drágasága folytán a létfeltételeket vonjuk meg a háboruval sújtott ország lakosságától.

E téren karöltve kellene kormányának, hatóságnak, kereskedőnek, termelőnek közreműködnie, nem pedig önző célok végnélküli hajszolása által a legnagyobb elégedetlenséget szítani. Nagyhatalmu szövetségesünk, Németország képes volt azt az elvet, hogy lakosságának olcsó ellátását a háboru miatt is lehetővé tegye, nagyszerű készütséggel keresztiül hajtani, nekik is erőseknek kell lenniük az akadályok leküzdésében. A suprema lex elvének érvényesítésére eljött az idő, tehát a nagy cél érdekében minden intézkedés és kényszerítő eszköz alkalmazható. Nem egyes emberek, nem társaságok jólétének az emelése, nem a hirtelen gazdagodás vágya az irányadó egy nemzet létezéséért folytatott harcban, hanem az amugy is sok bajtól, bántatól meglátogatott nemzet gazdasági létezésének a lehető és célszerű megóvása. Még nem ütött a tizenkettedik óra, még mindent meg lehet menteni, csak erős kézzel kell megfogni a gyepőt azoknak, akik tudásukkal, hatalmukkal erre hivatva vannak.

— **A törvényhatóságok hódolata a király elé.** Az ország törvényhatóságai, köztük Szeged is, küldöttségileg jelennek meg szeptember 2-án Schönbrunnban az uralkodó előtt. A rendkívüli nagyszabásúnak ígérkező hódoló küldöttség előmunkálatai serényen foly-

nak, a törvényhatóságok nagyrésze már ki is jelölte a felvonulásban résztvevő képviselőit. A küldöttség összesen öt-hatszáz tagból fog állni. A résztvevők díszmagyarban lesznek. A lehetőség szerint együttesen indulnak el a magyar fővárosból s e célra már augusztus 31-ére oda érkeznek az ország minden részéből. Dr. Miklós Elemér fővárosi tanácsjegyző — mint Budapestről jelentik — esütörtökön Bécsbe utazik, hogy gondoskodjék a küldöttség tagjainak elhelyezéséről. Az eddigi program szerint szerdán, 1-én külön vonat viszi az egész küldöttséget a nyugati pályaudvarról. A fogadás 2-ikán délelőtt 10 órakor lesz Schönbrunnban.

— **A miniszterelnök Budapesten.** Budapestről jelentik: Gróf Tisza István miniszterelnök szerdán reggel Bécsből visszaérkezett Budapestre.

— **Rónay Jenő gyásza.** Ki zomborból jelentik, hogy Rónay Cecília, Rónay Jenő nyugalmazott torontáli főispán, országgyűlési képviselő nővére jobblétre szenderült. Halála egész Torontál vármegyében nagy részvétet kelt, mert igazi nemes magyar uri nő költözött el vele, aki egész életét a szegélyek, elhagyottak és gyámoltalanok támogatásának szentelte. Emberbaráti eszelekedeteit a legmagasabb helyen is méltányolták, amikor néhány évvel ezelőtt a király az Erzsébet-renddel tüntette ki.

— **Báró Henneberg — vezérőrnagy.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király báró Henneberg Józsefet, a 46. gyalogezred volt parancsnokát vezérőrnaggyá kinevezte. Ez a kinevezés olyan törzstisztelet ért, aki a háboru eddigi folyamán nemcsak nagy sikerekkel, de katonái és a magyar társadalom előtt szerzett népszerűségével is szolgált a honvédelem ügyének. Szegeden ép azért fokozott örömet kelt az előléptetés. Henneberg az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartása elismerésül királyi kitüntetésben is részesült.

— **Szegedi tisztek kiüntetése és előléptetése.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a király Róth Jenő 31. gyalogezredbeli hadnagyot főhadnaggyá léptette elő. A főhadnagy jelenleg a szegedi 3. honvédhuszárezredhez van beosztva és mint betegállománybeli is szolgálatot teljesít. Azelőtt a 46. gyalogezred önkéntes-iskolájának volt az oktató tisztje. — A hivatalos lap még a következő szegedi érdekű katonai híreket közli: A király a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadiékítménnyel adományozta Tumbász Lajos 46. gyalogezredbeli tart. főhadnagynak a m. kir. 301. honvédgyalogezrednél. — Öfelisége Dercsényi Sándor 5. honvédgyalogezredbeli hadnagyot főhadnaggyá, továbbá Havlicsek Ernő, Csepí Gyula és Antal István 5-ki honvédgyalogezredbeli zászlósokat hadnagyokká nevezte ki. — A 3-ik honvédhuszárezrednél Regensperger Jenő és Reiber Ervin hadnagyokat főhadnaggyokká léptette elő a király. A népfőlkelésnél dr. Török Béla, Polczner Erős és Szántó János hadnagyok a szegedi 5. népfőlkelő parancsnokság nyilván tartásában főhadnaggyokká léptek elő. dr. Hainik Emil népfőlkelő főorvos az 5. népfőlkelő parancsnokság nyilván tartásában ezredorvossá lépett elő.

— **Röske Kisszegedért.** A Szegedi Szabadoktatási Egyesület vasárnap, 22-én a kis-szegedi iskola érdekében megindított akcióját Rösken folytatta s tőkétjét további 800 koronával gyarapította. Az ünnep szép erkölcsi és anyagi sikerrel járt. Ez alkalommal 50-50 koronás alapítványt tettek: Márki Balázs, Bezdán János, Röskei Gazdakör. — Felülfizettek: Baráth József, 1, Gábor Mihály 2, Tóth András 1, Szekeres Ferenc 5, Rózi József 2, Szekeres Péter 1, Szekeresné

Tóth Klára 1, Szécsi Antal 2, Bodor József 1, Farkas Rozál 1, Bodor István 1, Tanácsné Szekeres Erzsébet 5, Tanácsné Osillag Rozál 2, N. N. 10, Scultéty Sándor 2, Kovács István 2, Vér Mihályné 1,60, Hódi Mihályné 2, Guezi Illésné 2, Horváth Jánosné 2, ifj. Farkas Józsefné 1, Vér Gergely 2, Kószó Imre 2, ifj. Halász István 2, Lajos Péter 2, Vér Mihályné 2, Magyar István 2, Márki Balázs 1,60 ifj. Szekeres Ferenc 5, Ördög Imre, 1,60, Vér Ferenc 1, Fehér Imre 2, Lovassy Mátyás 1, Haska József 2, Megyesi József lovasrendőr 5, Ördög Vince 1, Német István 1, Fazekas József 1, Hódi Mátyás 1, Barna István 6, ifj. Márki Péter 1, Pakai Ignác 2, Rózsa János 1, Volford István 2, Szücs Adám 3, Deiningerné 1,20, Szomora József 5, Hódi Mihály 5, Vér Albert 5, Vér Pál 5, Tóth Sándor 2, Szekeres István 2 korona. Az egyesület ezután is hálás köszönetet mond a szíves adakozóknak.

— **Az ujszentiváni gyilkosság a szegedi tábla előtt.** Annak idején megemlékezett a Délmagyarország arról a borzalmas gyilkosságról, amelyet június 15-én, Ujszentivánon követett el Götter Henrikné fiának és leányának segítségével. Götterné Henrik nevé 19 éves fia és Margit nevé leánya segítségével, — mint emlékeztetés —, férjét, Götter Henriket gyilkolta meg, akit mindenki veszekedő, durva, iszákos embernek ismert. 15-én is kasszával kergette ki az utcára családját. Este, mikor Götter már elaludt, a fiu fejszét, anyja pedig konyhakést ragadott, amellyel rátámadtak az alvóra. Ifj. Götter Henrik öt-hat fejszeapást mért az apja fejére, akit anyja késsel szurkált össze. Az egyik késszurás átdöfte a szívet. A leány nem vett részt a gyilkosságban. A fejére huzta a takarót és a párnákat, hogy ne tudjon semmiről, majd mikor már végeztek Götterrel, az udvarban és a padláson eltiintették a véres ruhadarabokat a véres holttestet pedig megmosták és bevonsozták a szobába. Ebben működött közre a leány is. Amikor aztán így mindent rendbehoztak, hajnali három óráig aludtak. Ekkor Götterné fölkelte a briót és elmondta, hogy meggyilkolta a férjét. A csendőrség kiderítette a gyilkosság részleteit. A tárgyaláson mindhárman beismerték bűnüket. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével az asszony a házastárson elkövetett szándékos emberölés büntete miatt nyolcévi fegyházra, a fiát, fölmenő ágbeli rokonon elkövetett szándékos emberölés miatt hat, a nővérét pedig, mint bűnsegédet 2 évi fegyházra ítélte. A szegedi ítélőtábla szerdán foglalkozott az ügyvel. Hosszas tanácskozás után a tábla Götter Henrikné és fia büntetését helybenhagyta, a leányát, férjezett Wolf Frigyesné azonban felmentette, mert abból, hogy segédkezett a véres nyomok eltakarításában, még nem állapítható meg a bűnsegédsége. Az ügyész a fölmentés miatt semmisségi panaszt jelentett be.

— **Szegediek a Szurmay hadseregcsoportjában.** Bárány Pál, polgármesteri huszár megsebesülten hazajött Szegedre az orosz harcterről. Bárány még Strij mellett sebesült meg. A Szurmay hadseregcsoportban, a 102-ik gyalogezredben szolgált, amely ezred javarészből szegediekből áll.

— **Nagyváradon megállapították a cukor maximális árát.** Nagyváradról jelentik Kedden Rimler Károly polgármester elnöklésével összeült az ármegállapító-bizottság, hogy döntsön a cukor árának maximális tárgyában. A polgármester kifejtette a cukorárak maximálásának szükségességét és a Kereskedelmi és Iparkamara véleményezése alapján ajánlotta, hogy a maximális árat nagybani vételnél 108 fillérben, kicsinyben pedig 112 fillérben állapítsák meg. A jelenlevő kereskedők egy része túl alacsonyaknak találta ezeket az árakat, tekintettel arra, hogy mennyi költségbe kerül ma a kereskedőnek, hogy pénze ellenében egyáltalában cukorhoz jusson. A többség nem találta túl